

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 1 évi ára . . . . . 50 K Félévre . . . . . 220 K
 3 évi ára . . . . . 110 K Egész évre . . . . . 440 K
ES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlósy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Akik egymásra találtak

Tehát egymásra találtak a fővárosi lapokban közzétett és meg nem cáfoltt híradás szerint a forradalmak örületeiből kiutat mutató keresztyén nemzeti megújulás összes halálos ellenségei. Együtt vannak, akik eddig meglapultak, meghúzódtak, mint a dinnye a fűben. A terézvárosi gheetto demokratái, a kálvinista Róma méltatlanul megbántott Baltazárjaival, a szabadkőmivesek a katolikus főpappal Giesswein Sándorral, a Károlyi-forradalom függetlenségi és radikális vezérkolompósai, a szocialista vezetőkkel. A polgárok és munkások szövetsége volna a kalózlöbögő, amellyel ez az elegy-belegy társaság a nagy politika vizeire evezne.

Hagyjuk el ennek a vállalkozásnak országos szempontokból való tárgyalását. Akinek látó szeme van, ugysis tisztán láthatja, honnan eredt, kiknek agyából pattant ki ez a kísérlet, amely nem más, mint a Károlyi-féle forradalom eddig meglapult hőseinek életre keltése és egyesítése mindazokkal, akik azon időkben és később méltán rászolgáltak egy izekre tépett ország és pusztulásra ítélt, bitófa alá állított társadalmi jogos felelősségrevonására.

Tehát együtt vannak mind, a vádlottak. Akik bukásunknak részesei és előidézői voltak. És ahelyett, hogy csöndesen meghúzódni a jogos társadalmi és politikai ítélet enyhítését várva, a sok mindent megbocsájto és felejtő időtől, ime a vádlottak lesznek a vádlók. Nincs elég szabadság, harsogják együttesen, a szabad gyülekezés eltiltva, a sajtó szabadsága guzsba kötve és farizeus képpel az 1918. évi öszirózsák idejére sandítanak, amikor bezzeg bátran lehetett handa-bandázni a pódiumon, a piactereken, sőt még a gyűjtőfogházban is gyűléseket tarthatott Kun Béla és irhattak az újságok bátran és szabadon hirdethették a megváltó eszméket, aminek azután dicső eredménye, hogy itt állunk, dehoggy állunk, a porban fetrengünk, a világ összes nemzetei között a legszomorubb sorsra jutottan. Belénk törli piszkos bocskorát az oláh, a Bánát drága földjén koló táncot jár részegen a rác és szemünkbe röhög az önhitség tébolyával a cseh.

Dehát hagyjuk el igazán ennek a liberális blokk megatalkulásának az országot érintő vonatkozásait és maradjunk meg csakugyan a mi szűkebb hazánk falai között. Debrecennek nem nagy dicsőséget fog szerezni, eddig sem szerzett, az a sajnálatos körülmény, hogy fent leírt össze-vissza társaságuk egyik vezéralakja Baltazár Dezső. Igaz ugyan, hogy Baltazár Dezső és Debrecen nem egy. Kezdetül fogva hirdették, hogy Debrecen józan, előítéletlőtlen, mentes, higgadt, nyugodtan figyelő polgársága és meg nem metelyezett munkássága távol áll attól az irányzattól, melyet Baltazár Dezső a politikai képviselt a múltban és szinte tüntetés-szerűleg, makacs megatalkodottsággal képvisel a jelenben. De ha ellenfelei is voltunk és pedig az adott viszonyok között elég nehéz helyzetben, azt még sem hittük el felőle, hogy az első kakasszóra összebörül testvéri ölekezésben azokkal, kiknek egyedül köszönhetjük összes nyomorúságainkat, lerongyolódásainkat, az ország szétdarabolását. Hogy az első adott pillanatban, csak azért, hogy ismét tényező lehessen, egy táborot verjen a borulást előidéző szabadkőmivesekkel, a magyar fajiság gondolat és érzésvilágától távol álló zsidó demokráciákkal, a Károlyi forradalmat előkészítő és végrehajtó radikálisokkal és függetlenségiakkal, a nemzeti tanács hőseivel, hogy egy csatasorba

áljon Jánossy Zoltánnal, ezt még felőle sem hittük el. Nem mertük volna sohasem feltételezni róla, hogy a Bécsben megjelenő kommunista szenyirat, az „Ember“ az ő zászlóbon-tása révén azt merje megírni erről a színma-gyar városról, hogy Debrecen a züllött magyar politikai életnek egyik valóban komoly és szép ígérete, mert a keményyaku kálvinisták Rómájában zászlót bontott Baltazár Dezső reformá-tus püspök és minden különítményi terror elle-nében áll a debreceni ostrom a kurzus sülyedő hajója ellen. A debreceni reformátusok tovább folytogatják a kurzust, amely mégis csak meg fog dögölni. Így irnak a Baltazár dicsérok Bécsben, burkoltabban, de ugyanebben a szellemben Budapesten, sőt Debrecenben is. Őt dicséri a „Nap“ és az „Est“, neki gyújt tömjént a „Magyarország“ és a „Világ“, ő a próféta, mondja a zsidó „Egyenlőség“. És ha most összefoglaljuk a közelmúltak eseményeit, elég világos kép bontakozik ki.

Ezért vonult fel a városházára karácsony előtt Baltazár vezérlete alatt a destruktív se-reg, a megtévesztettek uszályával, ezért kellett volna főispán buktatás, ezért kellene itt felekezeti harc, ezért a sanda gyanu, hogy a

templomgyalázók ébredők és ezért re-akciós és a fekete seregbe tartozó itt mindenki aki a keresztyén nemzeti egység megvalósítása érdekében küzd, hogy Baltazár Dezső ismét talpra állhasson, hogy visszahívja és keblére ölelje Jánossyt, Vágit, Handlert és Lefkovitsot, hogy a Kálvinista Róma liberalizmusát folt ne érje, ezért szüri össze a levét odafönn Batthá-nyival, Bárczyval, hogy visszakerüljön hozzánk Károlyi, Jászi, ezért dicséri őt a református főkörmányzót állandóan gyalázó kommunista szenyujság „az Ember“ Bécsben és ezért let-tél, te Debrecen valóban komoly és szép ígéret. Ezt elvitázhatalanul Baltazár Dezsőnek kö-szönheted Debrecen.

Ha pedig mindezeket egy kissé elgondol-kodol te, hited üldözésével rémitett, a gályák kilátásaival megfenyegetett polgártársam, ti sokan, mindnyájan, kik hatra-vatra követitek az ártatlanul bántalmazott vezért, bizonyosan tudom, kinyilik a szemetek és tisztán fogtok látni.

Érdemes erről gondolkodni, higgyétek el felebarátaim. Már csak azért is, mert nem is olyan régen meszeltétek be házatok falán azt felírást, halál a burzsujokra.

Debrecen város és Hajdumegye félmillió pöre

A város nyerte meg a pört

Megemlékeztünk már arról a perről, melyet Hajdumegye indított Debrecen városa ellen 410 ezer korona követelése behajtása végett A per előzményei az oláh megszállás alatt játszódtak le. Ugyanis az oláh parancsnokság Debrecent és Hajdumegyét egy élelmezési körlettel alakította s több vaggon ga-bona beszolgáltatását rendelte el. Debrecennek ekkor gabona feleslege nem volt, így Debre-cen részét is Hajdumegye szállította be az oláhoknak. A románok által megállapított ma-ximális ár azonban igen alacsony volt s ezért hogy a gazdáknak magasabb árat fizethessenek, fejenként 410 fillér adót vetettek ki a lakos-ságra s ebből fedezték a gazdáknak adott ár-különbözetet.

A vármegye azt vitatta, hogy a város a megállapodás szerint az oláhoknak szállított gabona után köteles fizetni személyenként 410 fillért, illetőleg 410 ezer koronát. Ezzel szemben Debrecen városa azt állítja, hogy a 4-10 fillért nem az oláhoknak szállított ga-bona után ígérte, hanem Hajdumegye külön vállalta, hogy szállít Debrecennek 900 vaggon

gabonát s ezután fizetett volna fejenként 410 fillért.

Hajdúvármegye peres utra vitte követelését. A bíróság két ízben tartott már ez ügyben tárgyalást. Kihallgatták Csóka Samu pol-gármesterhelyettes főjegyzőt, Vásáry István és Zöld József tanácsnokot a város, Pákozdy Sándor alispánt, Rasó István volt főispánt stb. a vármegye részéről.

Ma volt a tárgyalás harmadik napja. A város képviselőjében Dr. Mi-ty Károly t. al-gyűész, a vármegye képviselőjében Czeglédy Mihály vármegyei főügyész volt jelen. Utolsó tanu Czeglédy Mihály vármegyei főügyész volt aki a vármegye igazát bizonyította.

Délelőtt hirdette ki Török János bíró az ítéletet. A bíróság Hajdúvármegyét keresetével elutasította A bíróság indokolásában kimon-dotta, hogy az ilyen megállapodást a közgyű-lésnek kell jóváhagynia, de mivel ez sem Hajdu-megye, sem Debrecen törvényhatósági bizottsá-ga részéről nem történt meg, Hajdumegye keresetének, illetőleg követelésének helye nincsen.

Gróf Andrássy bejelentette csatlakozását

„Ha kidobnak az ajtón, bejövök az ablakon“

Giesswein mosakodása

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, febr. 22. (Nemzeti St. tel. jel.) A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Elnöki előterjesztések után folytatják a kor-mányprogram felett megindult vitát, amelyhez elsőnek Giswein Sándor szólalt fel.

A közszabadságok teljes visszaállítását követeli és a teljes sajtószabadságot. A mostani cenzura gyakran a nevetséggel határos. Felolvassa egy cikkét, amelyben törölték e szót „nemzetközi“. (Derültség). Így nem szá-míthatunk rá, hogy a külföld műveltek tartson minket. Már Apponyi Albert megmondta, hogy

nekünk nemzetieknek kell lennünk, de kis nem-zetközi kapcsolatot is kell fenntartanunk.

A zsidókérdés tényleg létezik, de az gazdasági kérdés. Ennek nemcsak a zsidók az okai, de mi is túrtuk, hogy a zsidóság gazda-sági téren terjeszkedjen.

Sajnálja, hogy a nemzetiségi miniszte-riumot megszüntetik. Majd a munkás kérdés-ről beszél. Kezet kell fognunk a munkássá-gal. Nem szabad, hogy olyan éles ellentét le-gyen a polgár és munkás között. Le-yeen min-den munkás polgár, és minden polgár mun-kása a hazának. (Helyeslés.)

Feltétlenül szükséges, hogy megadjuk a munkások szervezkedési jogát. Magyarországnak integernek kell lennie. Magyarország sohasem mond le önrendelkezési jogáról.

Majd a népszövetségről beszél, amelyben ne csak generálisoknak, de a népek millióinak is legyen szava. A külügyminiszter expozéjával foglalkozva, egyik nagy német szavait idézi: „A háború költségeit azok fizessék, akik azt felidéztek.”

Támogatni fogja a kormányt, ha visszaállítja a közszabadságokat, de ha ezt nem teszi, ellensége marad. (Taps. Szónokot üdvözlök.)

Ezután nagy érdeklődés közepette **Andrássy Gyula** szólalt fel:

— Rendkívüli helyzet van előttünk, — mondotta. Nem kívántam soha, hogy a nemzet egy táborba sorakozzék, egy pártban szervezkedjék, de minden párt a haza nagy érdekét látta szem előtt és keresse a megértést s ne kicsinyességgel foglalkozzék. A veszedelem még nem múlt el, a nemzet nagy veszedelmében van még ma is. Nincs helyreállítva a közgazdaság, a középosztály súlyos válsággal küzd és élethalál harcát vívja. A körülöttünk levő államok mind nagyobbak lesznek terjedelmében, vagyonban, népességben.

— Ez vezetett arra az elhatározásra, hogy az eddiginél intenzívebben vegyék részt a közéletben! (Taps a keresztyén nemzeti oldalon.)

Ha kidobnak az ajtón, bejövök az ablakon. (Taps) Ezért csatlakoztam ahhoz az irányzathoz, azokhoz a jelszavakhoz, amelyekhez a nemzet óriási többsége csatlakozott és amelyeket csaknem az egész ország követ, **csatlakoztam a keresztyén nemzeti alaphoz.** (Tomboló taps. Közbeszólás a kiszagda oldalán: Izlése ellenére!)

— Tanulnunk kell a múltat, a múlt tapasztalatait. (Apponyi Albert — Ugy van!)

— A keresztyén nemzeti eszme alatt értjük egyrészt, hogy a keresztyén erkölcsökre kell törekedni. Ez reakció a múlt erkölestelenségével szemben. Ébredjen fel a keresztyén társadalom öntudatra. Valóban a keresztyének legyen a vezetőszerep nemcsak a társadalomban, hanem a közgazdasági téren is. Hosszas kitartás, munka és türelem vezet sikerre. A cenzuráról az a véleményem, hogy **új sajtótörvényre van szükség, amely nem ismer cenzurát, de szigorúbb.** Szükség van arra is, hogy egy államtitkár, vagy miniszter addig is felelős legyen a cenzuráért. Fontos a közgazdasági helyzet megalapozása. Elismerem, hogy a takarékoság erőteljes lépéssel megindult, de nemcsak dézsmálni, hanem építeni is kell.

— A legfontosabb kérdések egyike a közéletmezés. Én a szabadforgalom híve vagyok, de természetesen ezt sem lehet átmenet nélkül visszaállítani, mint a teljes sajtószabadságot. Az állam érdeke a közalkalmazottakon való segítség. Örömmel látom, hogy a szociáldemokraták az aktivitás terére léptek. Az internálásnál reformokra van szükség...

Beszédét azzal fejezi be, hogy a kormány támogatja, ha magáévá teszi az elhangzottakat. (Taps, éljenzés. Andrássyt számosan üdvözlök, elsősorban Apponyi Albert.)

Ezután **Sziff Bálint** szólal fel. Támogatja a kormányt.

Elnök napirendi javaslatot tesz, amiután az ülés véget ért.

Tomcsányi - belügyminiszter

Budapest, február 22. A hivatalos lap mai száma közli a Kormányzó kéziratát, amelyben a miniszterelnök előterjesztésére **Ferdinándy Gyula** belügyminisztert állásától felmenti s a belügyminiszterium vezetésével **Tomcsányi Vilmos Pál** igazságügyminisztert bízta meg.

Nyugatmagyarország sorsa

Az osztrák-magyar tárgyalások tiltakozásai az elszakítás ellen

Budapest, febr. 22. (Nemzeti St. tel. jel.) Ma Bécsbe utazott **Vilányi** követségi tanácsos több szakreferenssel és a nyugatmagyarországi megbízottakkal a nyugatmagyarországi kérdés tárgyalására.

Több nyugatmagyarországi testület tiltakozását jelentette be Nyugatmagyarország elszakítása ellen.

A **csornói** járás úgy határozott, hogy az országot készek fegyverrel is megvédelmezni, **Vasvármegye** törvényhatósági bizottsága is tiltakozását jelentette be Vasvármegye meg-

sonkítása ellen s a Nyugatmagyarországi kérdés barátságos rendezése mellett foglalt állást.

Legközelebb nyugatmagyarországi nagy ipari városok **küldöttsége** megy Bécsbe **Mayr** kancellárhoz s kifejezi, hogy az elszakítás az ipar teljes tönkretételét jelenti.

Illetékes helyen úgy tudják, hogy az osztrák kormány **kizárólag csak határrendezésről akar tárgyalni.** A szakértők tanácskozása után a külügyminiszter ismét találkozni fog az osztrákokkal s valószínűleg 10 nap múlva megy Bécsbe. Ha a tanácskozások nem vezetnek eredményre, az osztrák kormány a legfelsőbb tanácsra bizza a döntést.

A meggyalázott magyarság imája

A **Védőligák Szövetsége** az Országos m. kir. Zeneművészeti Főiskola vezetőjének, **Hubay Jenőnek** közbenjöttével pályázatot hirdetett és 20.000 korona pályadíjat tűzött ki **Papp-Váry Elemérné** imájának megzenésítésére, melyet annak idején a szövetség elfogadott és pályadíjjal jutalmazott.

A pályázatra 316 pályamű érkezett be, melyek közül **Mihalovich Ödön** zeneszerző, az Országos m. kir. Zeneművészeti Főiskola örökös elnöke, **Koestler János** zeneszerző, az Orsz. m. kir. Zeneművészeti Főiskola zeneszerzési művészetképzőjének vezető tanára, **Kerner István** zeneszerző, a m. kir. Operaház igazgatója, mint pályabírák, kiválasztották a zeneileg legértékesebb munkákat. De mint annak idején **Erkel Ferenc** örökös Himnuszát a nemzet maga választotta ki, úgy most is a nemzetnek kell döntenie, hogy a pályamunkák közül melyiket kívánja magáénak tartani. Ezt úgy vélte a szövetség megoldani, hogy március 14-én este fél 8 órára a zeneakadémiába országos pályabírárságot hív össze, mely az egész ma-

gyar nemzet képviselőiben mondja ki a díj odaítélését. A szövetség megkereste a városi tanácsot, hogy egy debreceni ismert zeneszakértőt, mint pályabíró küldjön Budapestre, hogy az a város képviselőiben jelenjen meg a bemutatón és szavazatát leadja. Ez alkalomra a szövetség a polgármestert is meghívta.

A szövetség levele így végződik: „Az irredenta szobrokat azért állítottuk fel, hogy oltárt emeljünk a magyarnak. Megíratuk a magyarok imáját, amelyet most a zene hangján kívánunk mindenhol eljuttatni! **Urmánczy Nándor s. k., Hosvay Gusztáv s. k., dr Fritz János s. k.**”

A német választások eredménye

Berlin febr. 22. (N. St. t. j.) A poroszországi választások végleges eredménye még nem ismeretes. 22 választókerület közül 19 küldte be jelentését. Eddig megválasztottak 327 képviselőt, akik közül német nemzeti 57, német néppárti 46, centrum 67, demokrata 17, független szocialista 20, többségi szocialista 95, kommunista 23, gazdasági párti 2.

Feltűnő a kommunisták nagy veresége.

Kik jutnak lakáshoz Debrecenben?

— Levél a Szerkesztőhöz —

A debreceni lakásmizériák rejtelmére nagyon jellemző levelet hozott hozzánk tegnap a posta. Belepillanthatunk e levélből abba a mélységes titokba: hogyan lehetséges az, hogy a vasuti sineken egymás mellett állnak az otthonukból kiűzött magyarok vagonjai, mert lakóik nem kapnak lakást a városban, holott nap-nap után újabb és újabb jövevények fordulnak az iparhatósághoz iparendélyért?... Adjuk a levelet, amint következik:

Erdélyből és az ország észak-kelet részéből a megszállók által kiűzött magyarvéreink kénytelenek tél viz idején vagonokban látni gyermekeiket s onnan iskolába járni, mert nincs lakás. Zsidónak azonban van. Míg azok becsületes magyarságukért, hitükért a vagon lakás borzalmaiban szenvedik, addig ezek a környező falukból a faji és felekezeti harcok színhelyére, a fehér terror alatt nyögő Debrecenbe tódnak, de — két szoba konyhás átalakított lakásba.

A Debreceni Torna Egyesület Péterfia utca egyik helyiségébe beköltözködő 3 zsidóról van itt szó, akik a torna egyesület háznagyának **Paulovics Pál** vasuti altisztnek önzetlen kijárásával kaptak lakást minden hivatalos fórum megkerülésével. Mert választmányi ülés nem volt, a helyiség bérbeadásával nem foglalkozott, s így felhatalmazást sem adott erre a „háznagnak“ legfeljebb **Magos György** a DTE elnöke, erre pedig ő feljogosítva nincs. Ugy látszik **Paulovics háznagy** urnak nagyon a szíven fekszik a falut már megutált **Kellner**

Pálok érdeke, mint a mi szerencsétlen vagonlakóinké. Igaz, hogy a hazájából kiűzött több gyermekes vagon lakó nem tudta volna olyan értelmesen megköszönni **Paulovics** urnak a háznagy szíveségét, mint a **Keller Pálék**.

Mikor az Ébredő Magyarok az egyik helyiséget kérték, nem volt oly szolgálatkész **Paulovics** ur, de úgy tudjuk, a választmány sem, úgyhogy bírói döntést kellett provokálni ez ügyben. A **Sennyei Oláh** festőművésznek átadott helyiségre nézve pedig egyenesen kikötötte a választmány, hogy csak műteremnek használható, lakásnak nem és hogy a választmány a helyiségből bármikor kilakoltathatja.

Feltesszük most azt a nyílt kérdést:

1. A Debrecen sz. kir. város által a DTE-nek átengedett helyiségeiből mi jögon, melyik választmányi ülés határozatára adta ki **Paulovics Pál** háznagy a földszinti termet a mellékhelyiségekkel **Kellner Pálék**nak, aki mellesleg megjegyvezve a BAK tagja

2. Mi jögon és melyik választmányi ülés engedte meg **Paulovics Pál** háznagy **Kellner Pálék**nak a helyiség átalakítását kétszoba konyhává. (A mérnöki hivatal sportszempontból sürgősnek is találta. Csodálatos, mily szolgálatkészek ezek a fehér terroristák, mihelyt sidó érdekről van szó.)

3. Mi érdeke volt **Paulovics háznagy** urnak és a lakáshivatalnak abban, hogy a nélkülözhető helyiségbe nem gyermekes vagonlakót, hanem három vidéki zsidót telepített be?

Ezekre nemcsak feleletet, hanem vizsgálatot is várunk.

Vértesy Testvérek 6 javító ipartelepe Hatvan-u. 53.

Vállalunk malomberendezéseket, átszereléseket. Veszünk, eladunk és javítunk mindenféle gazdasági gépeket, Diesel, nyersolaj, benzin motorokat és gőzgépeket. Vidéki megrendeléseket is gyorsan és pontosan eszközölünk. — **Autogénhegesztés.** Telefon interurbán **934.**

NAPI HIREK

Pálinkát

Orvosi recepten is csak egy öltöde rendelkez az amerikai orvosi karnak. Az is csak nagyon indokolt esetben és csak nagyon kivételesen, mert szigorú szesztilalom van az Egyesült Államok területén. Gondoltnak is nagynevű! Amerika kormánya annyira szíven vieti polgárainak testi és lelki jólétét, anyagi és szellemi érdekét, hogy sok sok száz milliós biztos bevételét áldozza fel érte és megtépi a nimbust mely őt, mint a szabadság hazáját körülvette eddig. Igazán államhat lomhoz illő, tisztult erkölcsi indóku cselekedet!.. Vajh mikor jön el az idő, hogy a magyar kormány is követhesse Amerika nagyszerű példáját? Mikor lesz ez a mindenből kifosztott, kirabolott ország olyan helyzetben hogy lemondhasson sok százmillió nagy jó edelméről polgárai érdekében? Mikor állíthatjuk meg egyszer az Alkohol dühöngő szekereit és mikor adhatjuk vissza a sok ezer szerencsétlen áldozatot a családi szentélynek s a hazafiúi köteleességnek? Mikor? Pedig nincs sok időnk arra, hogy ezt a kérdést eldözzük. A nyugati kultúrnépek között egy sincs olyan, amelynél a lakosság annyi hányadát pusztítaná el a gyilkos méreg, mint éppen mindünk. Nem várhatunk sokáig, — gátat kell vetnünk neki mielőbb!..

— **Bőjti istentisztelet.** Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós u 3) szerdán délután 5 órakor Úray Sándor ref. lelkész végzi a harmadik bőjti istentisztelet szászéki szolgálatát.

— **Az új táblai elnök.** Budapestről telefonozták, hogy a Kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére **Olchváry Joltán** kir. kuriai bírót a debreceni kir. ítélőtábla elnökévé nevezte ki.

Harminchat milliót fizetett ki a vörös világban a Szellemi Termékek Országos Tanácsa írói tiszteletdíjak címén a tintazsidóknak. Felét az állam pénzből, felét szocializált vagyonból. Ezeket a tisztelet díjakat most vissza kell téríteni.

— **Győr vármegye átírata.** Győr vármegye törvényhatósági bizottsága tudvalevőleg elfogadta **Mihálfi Ernő** dr biz. tag, bencés tanár indítványát a főrendiház visszaállításáról és elhatározta annak a nemzetgyűléshez való felterjesztését, továbbá pártolás végett az összes törvényhatósági bizottságokhoz való megküldését. Az indítvány a többek között ezeket mondja: „A mi alkotmányunk, mely az angol után a legelső a világon, amely a szabadság, nemzetiesség, a magyar ember és magyar földhöz való alkalmazkodás képessége tekintetében utólrétegetlen, erejét mindenkor a jogfolytonosság szigorú fenntartásának köszönhetette.” Ez alapon kéri: 1. A főrendiház visszaállítását. 2. Ha régi formájában visszaállítható nem volna, ennek megformálását, illetőleg ujjaalakítását. A tanács a csütörtöki közgyűlés elé terjeszti Győr vármegye feliratát.

Szeged kéri a demarkációs déli vonal megváltoztatását az antant határmegállapító bizottságtól. A memorandumot a miniszterelnök útján juttatják el a misszióhoz.

— **Hadirokkantak,** hadiözvegyek, kik a szövetségnél díjtalan és kedvezményes áru ruhaneműt jegyeztek, felszólítanak, hogy a cikkek átvétele végett naponta délelőtt 9—12-ig az irodában jelentkezzenek. Azok is jelentkezhetnek, kik később jegyeztek árukat. Gyermekek és igazoló iratok elhozandók! — Hadróá szöv. vezetősége.

— **Városi közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága febr. 24-én délelőtt 9 órai kezdettel tartja rendes közgyűlését, melynek 50 pontja van. Az előkészítő tanács ülés ma tartatott meg Hubert Ottó főispán elnöklése alatt.

Ötven hentes ellen indította meg a budapesti árvizsgáló bizottság az eljárást szalon- és zsírdragítás miatt. Miután a hentesipartársulat vezetősége megígérte, hogy az árleszállítást az egész vonalon keresztülvizsi, az eljárást egyelőre felfüggesztették.

A diszidensek követik Andrássyt?

Budapest, febr. 22. (Nemz. Sajt. tel. j.) A kisgazdapárt ma értekezletet tart, amelyen a pénzügyi javaslatokkal foglalkozni.

Ugyancsak ma ülésezik a külügyi bizottság, amely ismét **Andrássy** Gyulát választotta elnökének.

A mai nap eredménye **Andrássy** parlamenti beszéde, amelyben csatlakozott a ker. párt-hoz. Ez kihatással lesz a diszidensekre is, akik közül valószínű, hogy **Pallavicini György** örgróf, **Huszár Elemér** és **Karafiáth Jenő** követi **Andrássy** a keresztény pártba.

A Népszava ma megcáfolja azt a hírt, mintha a szociáldemokraták gróf **Zichy Jánossal** tárgyaltak volna.

Erdélyi mágnások az oláh királynál

Kolozsvár, febr. 22. (N. St. tel. jel.) Erdélyi magyar mágnások kihallgatáson jelentek meg a román királynál s az erdélyi földreform törvény megváltoztatását kérték.

Páris és a londoni konferencia

Páris, febr. 18. — A *Temps* foglalkozik **dr Simons** német birodalmi külügyminiszter legutóbbi beszédével, s azt írja, hogy a beszéd olyan megállapítást tartalmaz, mely szerint Németország csak azért fogadta el a londoni konferenciára való meghívást, hogy a büntetés-től egyelőre megszabaduljon. A német külügyminiszter azt mondta, hogy azzal a szándékkal megy Londonba, hogy a január 22-iki egyezséget elutasítsa. Megjegyzi a lap, hogy **dr Simons** nem gondol **Lloyd George** beszédére, aki azt mondta, hogy a háború újabb veszedelmét idézi föl az, aki valamelyik szerződést megszegi. Németország megszegte a versaillesi békeszerződést, tehát arra az utra tért, amely feltétlenül konfliktusra fog vezetni és egész Európát magával fogja rántani. Felhívja a figyelmet a terjedő válság komolyságára...

A *Journal des Debats* ezt írja: A német delegátusokat nem azért hívták Londonba, hogy velük a párisi egyezség revíziójáról tárgyaljanak. Csak azért hívták őket, hogy javaslataikat, előterjesztéseiket és észrevételeiket a párisi egyezségről vonatkozólag meghallgassák. Semmi kétség az iránt, hogy az egyezség revíziójáról nem hagyják majd őket beszélni. Örülhetnek annak, ha kifejtetik, hogy az évi részleteket mily módon tudják legelőnyösebben készpénzben, nyersanyagban, készárúban, bizonyos esetekben munkaszolgáltatásban megfizetni. S ha a 42 évi határidő túl hosszúnak tetszik nekik, hálásak leszünk, ha javaslatot tesznek arra, hogy a teljes összeget mely leg-rövidebb idő alatt tudják megfizetni. Megvagyunk győződve, hogy Németország 42 évnél rövidebb idő alatt is előget tudna tenni kötelezettségének, ha minden segélyforrásait igénybe venné, ami neki is érdeke lenne. Ebből a szempontból a német delegátusok részvétele a londoni konferencián nagyon hasznos lehet.

Brüsszel, febr. 18. — A *Havas* ügynökség jelenti: A minisztertanács a külügyminisztert és a pénzügyminisztert bizta meg a londoni konferencián való képviselésével.

A miniszterek azonban csak akkor vesznek részt a tanácskozásokon, ha a tárgyalások folyamán kormányuktól erre külön utasítást kapnak.

Paris, február 17. — A lapok egyforma megütközéssel írnak a napokban ideérkezett **Bergmann** német államtitkár tartózkodó viselkedéséről. Azt az idegességet, amellyel **Bergmann** nyilatkozatait várják, nem tudják leplezni és úgy látszik, hogy a kormány is igyekszik **Bergmann** tartózkodó magatartásából kiközösíteni. Kezdi kétségbevonni, hogy **Bergmann** államtitkár kidolgozott javaslatokkal jött volna Párisba s inkább csak az a feladata van, hogy a londoni konferencia összehívása előtt hangulatot keltsen.

A munkabeszüntetések és korlátozások napirenden vannak az amerikai iparban. Egyik gyár a másik után bocsátja el a munkásait. Csak magában Chicagóban több mint huszezer vasuti alkalmazott lett munkanélkülivé.

— **Felhívás.** A debreceni m. kir. államrendőrség őrszemélyzeténél ezidőszerint több rendőri állás van üresedésben.

A felvétel kizárólag személyes jelentkezés alapján történik — és pedig minden hétköznap délelőtt 9 órakor a rendőrfőparancsnokságnál II em. 71

Felvételre jelentkezhetnek az 1881—1894, valamint az 1895—1898 évben született nem tényleges katonák is.

Feltételek: csak azt a jelentkezőt vesszük fel, aki magyar állampolgár, katonai kötelezettségének eleget tett, legalább 165 cm. magas, magyarul tökéletesen beszél, az írás és fogalmazásban kellő jártassága van, a felvételi íráspróbát kiálja és a rendőrfőorvosi vizsgálatot rendőri szolgálatra testileg is alkalmasnak találja.

Nem ténylegesen szolgáló jelentkezők katonai okmányait, keresztlevelüket, valamint legújabb keltezésű községi bizonyítványt tartoznak felmutatni arról, hogy a forradalom és a kommunizmus idején büntetendő cselekményt nem követtek el és ellenük bünyádi eljárás folyamatban nincs.

Katonai kiképzésben nem részesült jelentkezőket nem veszünk fel.

Illetmények: 150 kor. havi zsold, 5 kor. napi külön pótdíj, 928 kor. évi lakbér, 120 kor. évi butorbér, ruha természetben, ezenkívül napi 30 kor. élelmezési adagválságdíj.

Az élelmezési adagválság fele része, vagyis napi 15 korona a családtagok — feleség, gyermekek — után is havonta külön-külön kijár.

Próbaidő hat hónapig tart, melynek letelte után az illető ideiglenes minőségű II. osztályú rendőrré lép elő. Két év letelte után megtörténik a véglegesítés. A próbaidő nyugdíjazáskor beszámít.

Az 1912 évi 65 t. c. 5. szolgálati év után már nyugdíjat biztosít. — Rendőrfőparancsnokság.

Nem lehet felkelést támasztani Magyarországon, amint azt a moszkvai nemzetközi szövjetkongresszuson a magyar kommunisták képviselője elsránkozta. Ha lehet is, — ugymond — csak nagy áldozatok árán s az eredmény nagyon kétséges lenne.

— **Férfi szabók figyelmébe!** Folyó hó 23-án délután 4 órakor szakosztályi ülés tartatik az ipartestület tanácstermében. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés. 2. Az új előjárósági tag jelölése. 3. Foglalkozás az új adózással. 4. Az új ipartörvénytervezet ismertetése. 5. Szakosztályi tagok részére megrendelendő cérna ügye. A tárgy fontosságára való tekintettel a saját érdekükben kérem a tagok pontos megjelenését. — **Koros Sándor** szakosztályi elnök.

A keresztény fővárosi vezetőség már is nagy eredményeket ért el az élelmiszerárak letörése terén. Most az olcsóhús-akció megindításán dolgozik, aminek néhány hét alatt erősen érezhető lesz a hatása.

— **Petroleum** hordó vételnél kilogramonként 44 koronáért kapható az Áruforgalmi R. T.-nál Piac-u. 42.

— **Letartóztatás.** A budapesti rendőrség letartóztatta **Reichman** zongoragyáros eltűnésével kapcsolatban **Bertik** Jánost, aki már a Britanniásokkal is összeköttetésben állott.

Pestmegye a reform ellen

Budapest febr. 22. (N. St. t. j.) Pest vármegye törvényhatósági bizottsága ma közgyűlést tartott, amelyen a vármegyei reform ellen foglaltak állást.

Ausztria koldul

Berlin, febr. 22. (Nemzeti St. tel. jel.) **Dr Müller** osztrák delegátus a bécsi kormány megbízásából Párisban kijelentette, hogy hajlandók vasutjaikat, erdeiket dohány és bélyegmonopoliumokat nagyobb kölcsön fejében felajánlani.

A csütörtöki pincérbálon a következők fizettek felül: Marx János, N. N. 1000—1000 K. Frenkel Jenő, Buzás Lajos, Törley pezsgógyár Bpe-t, Reichmann Vilmos, Koppel Kálmán, Borzida Farkas, Özy Freidenfeld R., Fővárosi serfőzde Bpest, Márkus Jenő, Erős Jakab 500—500 K. Török pezsgógyár 400 K. Leitner mézszar, Kovács Árpádné, Doc Gábor, Surányi Sándor, Rosenberg Sándor és Dezső 300—300 K. Kemény János 250 K. Ballabás László 240 K. Klein Géza pékmeister, Czimbora, N. N., Alföldi Takaré, Szabó Kálmán, Simák József, Márkus Károly, Horty Jenő Csigi Gábor, Salczér Sándor, Haas és Petrakovics, Böszörményi Mihály, Bertóti, Losonczy János, Fürst Mátys, ifj. Pétegyházy, Parlament borpincészet Bpest, Rosenfeld Sándor földbirtokos 200—200 K. Széll és Kása 150 K. Major László. Nemes Izsó Mezősi Béla, Takács József hentes, Szegedi Vilmos, Nagy Endre, Csemesz János, Vékony Lajos, Sebastyén Lajos, Parkas Ferenc, ifj. Schaff János, Szuhán Ernő, Neumann Sándor, Némethy László, Erőss Sándor, Klein, Nebenmajerné, Molnár Ferenc, Schvél Márton, Szilénár, Löködi Sándor, Bereczki Lajos, Rosenberg Simon, Ring Jenő, Ádám Dezső, Tokaj hegyvái pincészet Budapest, Breier József 100—100 K. N. N., Németh Titusz, dr. Takács Dezső, Polster Sándor, Meggyesi Sándor, Tatár Gusztáv, dr. Baltazar Dezső püspök, Kovács Lajos, Kohn Adolf, Szusa András, Vadkerti Endre, Németh József, Knöpfler Béla, Petrakovits Péter, N. N., Szuhányi Andor, dr. Friedmann Dezső, dr. Varga Elemér, N. N., Puskás Jenő, Kósa Ferenc, Freidenfeld, Szilva János, Grescha Lajos, Berch Lajos bíró, Tóth Aurél táblabíró, N. N. 50—50 K., Weiszbrun 30 K., Eszenyi J., Dr. Miklósi, Takács József 20—20 K., dr. Balázs, N. N., Lázár Károly, N. N. 10—10 K. A bal rendezőség ezúton mond köszönetet azoknak, akik felülfizetésükkel igyekeztek jótékony célunkat elősegíteni. Külön köszönetet fejezi ki Földes Sándor villanyszerelőnek és ifj. Schaff tánc tánctáncárnak szíves közreműködésükért.

Árlejtes. A magyar királyi államrendőrség debreceni kapitánysága napi egy szekér lótrágya eladására árlejtes hirdet. Ajánlatok a fenti címre írásban nyújtandók be.

Simonffy-utca 5. szám alatt van Kolosné ayakkendő terme.

A Magyar-Hollandi Biztosító Részvénytársaság, mely egyike a legnagyobb és legnépszerűbb biztosító intézeteinknek és amelynek díjtételei rendkívüli olcsóságán kívül, szigorúan korrekt üzleti alapelvei közismertek, debreceni vezérigynökségével Weisz István urat bizta meg. A vezérigynökség irodája Piac-u. 28. — a szám alatt nyílt meg, ahol a felek mindenemű biztosítási ügyben kimerítő tájékoztatást és felvilágosítást nyernek.

Ifj. Schaff János táncintézetében a Royalban az új tanfolyam már megkezdődött, beiratást még elfogadok. E hó 26-án, szombaton az iparos és kereskedő ifjak tanfolyamának bevezető próba-bált rendezek.

TÖRVÉNYKEZÉS

Ítélet a cigányok bűnperében. Két napi tárgyalás után tegnap hirdette ki Ujfalussy József tanácselnök Rostás Nagy György és társainak bűnperében az ítéletet. Tizenhét cigányült a vádlottak padján, részint rengeteg betöréses lopás, részint gazdasággal valóvalva. A cigányok betörték a környékbeli falvakba, tanyákra s minden elemelhető eloptak. A cigányok a tárgyaláson egy kivétellel mindent tagadtak; vakmerőbbnél-vakmerőbb meséket tállaltak fel a bíróságnak. A perbeszédek befejezte után ma hirdette ki a bíróság az ítéletet, melyet nagy érdeklődés előzött meg a cigányok részéről. Sok olyan cigány is helyet foglalt a hallgatóság körében, akit már régen köröznék. Az ítélet példásan szigorú. Rostás Györgyöt 12 évi fegyházra, Nagy Gusztávot 9 évi, Balog Józsefet, id. Lakatos Józsefet, Balogh Ferenczet 7—7 évi fegyházra, Lakatos Cene Jánost és id. Tóth Jánost 5—5 évi, Balog Jánost és Rostás Miklóst 4—4 évi, Lakatos Sándort, Balog Gábot és Balog Miklóst 3—3 évi fegyházra, Tóth Miklóst és Balog Juliánát pedig 2 és fél évi fegyházra ítélték. Elítéltek ezenkívül több fiatal cigányt és cigányleányt is. Az ítéletet a cigányok nagy sírással, zsiivallyal fogadták, de legnagyobb-része megnyugodott az ítéletben, csupán védőik fellebbeztek.

Ítélet a biharmegyei betyárok bűnperében. A cigányok bűnperével párhuzamosan folyt le tegnap egy másik monstre bűnper, a biharmegyei betyárok bűnperére. Egy több tagú tolvajbanda a régi „szegénylegények” módjára végig lopta Biharmegye több faluját, így Bakonszegt, Magyarhomoródot, Berettyószentmártont stb. és juhot, gabonát, gazdasági felszereléseket vitt el. A fő tárgyalás tegnapi napján késő

estig a tanukat hallgatták ki, majd a perbeszédekre tértek át. Nagyhatású védőbeszédet mondott Aczél Jenő ügyvéd, aki Szabó Dezsőnek az „Elsodort falu” című munkájából vett idézetekkel mutatott rá a falu romlásának igazi okaira. A bíróság ifj. Verebi Balázst 2 és fél évi, Barta Imrét 3 évi fegyházra, Konez Sándort 7 hónapi börtönre, Nagy Sándort, Balog Lajost, Fülöp Imrét, Kis Balázst 7 havi, a többieket pedig részint lopás, részint gazdaság miatt 4, 3, 2 hónapi fegyházra és pénzbüntetésre ítélték. Özv. Fülöp Benjaminsé, Verebi Imre, Verebi Imréné és Ecsedi Kis Balázs ellen a kir. ügyész a vádat elejtette.

A lövöldöző baracktolvajok. Négy szentpeterszegi legény, Papp Sándor, Ambrus Sándor, Szabó Albert és T. S. fiatalok tavaly júniusban egy éjjel 12 óra felé elmentek a község határában levő földekre barackot lopni. Papnál és Ambrusnál egy-egy ócska pisztoly is volt. Javában lopták a barackot, mikor megjelent a két kerülő s rájuk kiáltott:

— Álljatok meg, mit csináltok!

A baracktolvajok futásnak eredtek, de az egyik közülök, Papp Sándor előbb rálőtt a kerülőre, akit golyója a térdén talált és emiatt 3 hétig feküdt a debreceni közkórházban. Ma vonta felelősségre a törvényszék a lövöldöző baracktolvajokat. Elnök Nagy Kálmán volt. A vádlottak a lopást beismerték, de a lövést tagadták. A perbeszédek során Bod Kálmán kir. ügyész módosította a vádat s nem emberölés kísérlete, hanem lopás és hatósági közeg ellen elkövetett erőszak büntetésében kérte a vádlottakat bűnösöknek kimondani. A bíróság ezek alapján Papp Sándort 1 évi börtönre, Ambrus Sándort 3 hónapi, Szabó Albertet 1 hónapi fegyházra, T. S. fiatalokot pedig dorgálásra ítélte. Ugy az ügyész, mint az elítéltek és védők megnyugodtak az ítéletben.

SZÍNHÁZ.

Rendkívüli kiadás jelent meg a Családi Kör Színházi-Híradó szenzációs számával. Rácz Ada a Mánás Miska operett Marcsa szerepében gyönyörű fényképével. Közli a Csokonai

3388—1921.

Hirdetmény

A városi Tanács a P. ü. miniszter 86916—1920. sz. rendelete értelmében felhívja a mezőgazdasági termeléssel foglalkozó közönséget, hogy aki saját használatra dohányt termelni szándékozik és az engedély elnyerésében szükséges feltételekkel rendelkezik, e szándékát 1921 március hó végéig a városi adóhivatalnál írásban jelentse be és egyben igazolja az engedély elnyerésére megkívánt feltételek fennmaradását is.

Debreczen, 1921 február 17.

Városi Tanács.

Legfinomabb békebeli minőségű kész **fiu- és gyermekruhák** csakis **Edelmann Jakob** 20 éve fennálló üzletében kaphatók **BUDAPEST, IV.,** Károlyi utca 3. Képzőművészeti műhely. Saját készítmény. Rendelésre kész munka. E hirdetés felmutatójának 20 százalékos engedmény.

Butorozott szobát

keresek lehetőleg
kosztal együtt. —
Cím a kiadóhiva-
talban adandó le.

Nyomatott a lapkiadó Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferencz József-ut 59.

színház e heti új műsorát s egy koronáért minden könyv és papírkereskedésben, trafikokban újságlárusítóknál és rikkancsoknál kapható.

Színházak és mozgészínházak közleményei:

Szerdán C), csütörtökön A), pénteken B) bérletben **Mánás Miska** meg **Rácz Adával** Marcsa szerepében.

Gunnar Tolnaes és **Carlo Wieth** főszereplésével a **Modern Faust** című négy felvonásos tragédiát ma utoljára mutatja be az **Urania**.

Harry Piel főszereplésével a **Légi kalózek** című 6 felvonásos kalandtörténetet mutatja be ma utoljára az **Apolló**.

SPORT.

Birkózás

A kerületi szövetség február 27-én, vasárnap délután 2 órakor a DTE tornacsarnokában rendezte első meghívási birkózó versenyét. Mérélegés délután 1 óra 30 perckor a verseny színhelyén. Felhívom a versenyzők figyelmét a pontos megjelenésre; az a versenyző, ki a fenti időre nem jelenik meg, részvételi jogosultságát elvesztette. — Paulóvich, kerületi előadó.

A Keletmagyarországi Sporthírlap III. évf. első száma hétfőn, e hó 28-án fog megjelenni, bővített tartalommal állandóan fog foglalkozni a futball, atlétika, birkózás, torna, vadászat állandó híreivel. Hétfőn korán reggel közli az összes külföldi fővárosi, vidéki és helybeli sport eredményeket.

A tőzsde.

Budapest, febr. 22. Értékpapírpiac teljesen üzletellen volt.

Valutapiac. Szintén igen lanyha volt, több árfolyam csökkent. Napoleon 16'35—15'90, leva 660, dollár 515—67, frank 37'75—38, marka 858—46, lira 18'90—18'60, Bécs 0'73—72, rubel 226—22, lei 688—666, szokol 633, svájci 83'75—83, korona dinár 13'40, lengyel marka 0'61—59.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Apró hirdetések.

Kölyök

angorra macskát magas áron sűrűszen veszek. — Kúlsár Egyházi tüzlete.

Perfekt

gép és gyorsíró március 1-re való belepesre keresek. Ajánlatok írásban személyesen adandók be. Ba-ay Zoltán Arany János-utca 2. II. 5.

Kompetenciát

veszek magas áron, értekezni Csillag-u. 26. sz.

Eladó

jókarban levő egy nagy emyős babakocsi, egy összehajtható gyermek-kocsi, egy asztalnak alkalmas gyermekszék. Megtekinthető délután 12 és 2 óra között Verbóczy 14. II. em. udvarban.

Kováry és Altmann

szőlők, pász 42. Pannónia ööl let. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Aranyat mindenféle ezüstöt brilliánt, gyöngyöt veszek — Steiner Mihály Hatvan-u 2 szam. I. e. elet.

Bélyeggyár és védőintézet P. ULÓ I. Bathyányi-utca 22. Telefon 1365.

Koros Sander

terít-szabó üzletében Piac-u. 58. Saját készítményű elegáns terítőtűket kaphatók

Köztudomásu!

hogyan aranyért, briliánsért és hamis fogért a legmagasabb napi árat fizetem

Benedikt Jenő

Óras és ékszerész
Verbóczy u. 2. sz. Iparkamara.

Eladó ház

Honvéd-utca elején Péterfia részen két rendheli 4—4 ablakos utcai lakás. gőré 6 lóra istálló nagy udvarral eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Tuskófa

valamint Bükfa boksa, szén vagonátó-
lekben kapható

Polvanszky Oroszt
tűzifa és szénkereskedőnél
Szoboszlai-ut I. B. Telefon 181.

Lapkihordó asszonyok

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában
Piac-utca 59. szám alatt

Eladó házak:

Paragó-utca 6 szobás lakás,
Erecsényi-utca 4 szobás,
Geréby-telep Irén-utca 2 szobás,
Geréby-telep Kondor-utca 3 szobás és
istálló azonnali átvételre eladó Dezső L.
Irodája Maróthy-u. 19.